Actieprogramma Global Goals voor duurzame ontwikkeling

Voortgangsrapport najaar 2021

Programmateam Global Goals
1 oktober 2021

INHOUDSOPGAVE

Algemene actiepunten 2021

Nr.	Actiepunten	Status	Toelichting
	Communicatie		
1	Verbindend verhaal en routekaart	✓	Pag. 3
2	Plan van aanpak op weg naar realisatie	✓	Pag. 3
3	Eerste stappen interne communicatie (uitvoering)	*In uitvoering*	Pag. 3
4	Eerste stappen externe communicatie (uitvoering)	*In uitvoering*	Pag. 3
5	Bewustwording jongeren (communicatie - educatie)	*In uitvoering*	Pag. 4
	Steun voor bewonersinitiatieven		
6	In beeld brengen van initiatieven die bijdragen aan Global Goals	*Voorbereiding*	Pag. 5
7	Bepalen op welke wijze gemeente initiatieven kan steunen	*Voorbereiding*	Pag. 5
	Steun voor ondernemersinitiatieven		
8	In beeld brengen initiatieven die bijdrage aan Global Goals	*Voorbereiding*	Pag. 5
9	Bepalen op welke wijze gemeente initiatieven kan steunen	*Voorbereiding*	Pag. 5
	Leren van pioniers en koplopers		
10	In gesprek met pioniers en koplopers	*In uitvoering*	Pag. 5
	Samenwerking met partners		
11	Op zoek naar potentiële partners	*Voorbereiding*	Pag. 5
12	Samenwerking met partners opzetten	*Voorbereiding*	Pag. 6

Thematische actiepunten 2021

Nr.	Actiepunten	Status	Toelichting
	Energietransitie		
1	Totstandkoming Regionale Energie Strategie	✓	Pag. 7
2	Totstandkoming beleid voor zonne- en windenergie	✓	Pag. 7
3	Totstandkoming lokale transitievisie warmte	*In uitvoering*	Pag. 7
	Klimaatadaptatie		
4	Totstandkoming strategie Klimaatadaptatie	✓	Pag. 7
	Kwaliteit leefomgeving		
5	Totstandkoming landschappelijk raamwerk	✓	Pag. 7
6	Totstandkoming Omgevingsvisie	✓	Pag. 7
7	Vergroening, bomen en biodiversiteit (project)	*Voorbereiding*	Pag. 8
	Sociale inclusie		
8	Verkenning sociale inclusie (plus rapportage)	*In uitvoering*	Pag. 8
	Positieve gezondheid		
9	Verkenning positieve gezondheid (plus rapportage)	*In uitvoering*	Pag. 8
	Duurzame economie		
10	Verkenning duurzame economie (plus rapportage)	*In uitvoering*	Pag. 8

Ambtelijk programmateam
De uitvoering van de bovenstaande actiepunten vindt plaats door het ambtelijk programmateam Global Goals dat bestaat uit: Roger Huntjens (strateeg/coördinator), Fer Somogyi en Patty de Witt (communicatie), Serna Widdershoven (externe betrekkingen) en Mikal Peters (algemeen advies). Bij de uitvoering van een aantal actiepunten is ook een prominente rol weggelegd voor andere medewerkers binnen de organisatie. Daar waar van toepassing wordt dat in deze rapportage vermeld.
1 oktober 2021

TOELICHTING
Voortgang algemene actiepunten 2021

1 Communicatie: verbindend verhaal en routekaart

Mede op basis van een reeks gesprekken met raadsleden, collegeleden en ambtenaren is in door communicatiebureau Connect een document met een verbindend verhaal en een routekaart voor de communicatie over de Global Goals opgeleverd. Op 23 april 2021 is dit document per mail aangeboden aan de raads- en collegeleden.

2 Communicatie: plan van aanpak op weg naar realisatie

Om uitvoering te geven aan de routekaart is door de medewerkers van het taakveld Communicatie (onder begeleiding van bureau Connect) gewerkt aan het opstellen van een Plan van aanpak en een communicatiekalender voor de communicatie over de Global Goals. Deze communicatie gaat gestalte krijgen onder het strategische motto "*Samen maken we Maasgouw*" dat is ook verwerkt in een **logo** voor de communicatieactiviteiten dat verwijst naar de Global Goals.

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

⇨

Samen maken we Maasgouw

De eerste concepten voor het Plan van Aanpak en de communicatiekalender zijn in in augustus 2021 afgerond en daarna toegelicht aan de burgemeester als portefeuillehouder communicatie. Het MT wordt hierover geïnformeerd in een themabespreking in oktober.

N.B.
Op basis van de besluitvorming in de 1e Prorap 2021 heeft communicatieadviseur Patty de Witt per 1 september extra uren beschikbaar gekregen om gestalte te geven aan de uitvoering van het Plan van Aanpak en de kalender voor de communicatie over de Global Goals.

3 Eerste stappen interne communicatie (uitvoering)

Ter uitvoering van plan van aanpak is in september 2021 gestart met de eerste publicaties op intranet over de Global Goals activiteiten. Daarbij is in september aandacht besteed aan de medewerkers die ondersteuning hebben geboden aan de Maas Clean Up Day en aan de Global Goals vlaggendag.

4 Eerste stappen externe communicatie (uitvoering)

Ter uitvoering van plan van aanpak en communicatiekalender is in september 2021 gestart met de "externe" publicaties over de Global Goals-acties Maasgouwnieuws/Waekblad, op de gemeentelijke website en op de facebook-pagina. Daarbij is in september aandacht besteed aan de ruim 60 vrijwilligers die in Maasgouw hebben deelgenomen aan de opruimacties voor de *Maas Cleanup Day* en aan de Global Goals vlaggendag waarbij de burgemeester en de kinderburgemeester een speldje hebben uitgereikt aan de eerste (externe) "Global Goals Ambassadeur" van Maasgouw: Antoinette Herfs uit Linne. Zij zet zich vooral in op het terrein van gezondheid, welzijn en inclusie.

Het is de bedoeling dat in de communicatie rondom de Global Goals veel aandacht wordt besteed aan acties van mensen in Maasgouw die een bijdrage leveren aan één van de Global Goals. Dat kunnen burgers en, ondernemers, maar ook bestuurders of ambtenaren zijn. Door publiciteit te geven aan deze acties wordt bijgedragen aan bewustwording, wordt waardering getoond en kunnen ook andere mensen geïnspireerd worden om acties te ondernemen.

** Ontwerp van banners voor communicatiecampagne.*

Vanaf oktober 2021 worden met vaste regelmaat interviews gehouden (en gepubliceerd) met mensen buiten en binnen het gemeentehuis die een bijdrage leveren aan de Global Goals. Gestart wordt met een interview met Antoinette Herfs gevolgd door een interview met ambtenaar John van de Berg over de Global Goal "*Leven op het Land*" (natuur en biodiversiteit).

5 Bewustwording jongeren (communicatie/educatie)

Op 23 mei 2021 is door het programmateam Global Goals samen met enkele collega's een activiteit voor de Kinderraad georganiseerd over de Global Goals met als speciaal thema biodiversiteit. Daarbij is gebleken dat er bij de kinderen veel enthousiasme bestaat over de Global Goals en dat het gesprek hierover met kinderen leidt tot verfrissende opvattingen. Ook kinderburgemeester Xant Veugen toont in zijn denken en doen dat hij een uitstekend ambassadeur van de Global Goals is.

Een belangrijk aandachtspunt is de educatie over de Global Goals op de scholen. Namens de gemeente worden jaarlijkse een reeks van activiteiten en lessen georganiseerd op de basisscholen in Maasgouw over thema's die samenhangen met duurzaamheid (afvalscheiding, biodiversiteit, klimaatverandering) maar er is nog geen sprake van een samenhangend programma. Deze activiteiten worden gecoördineerd door een medewerker natuur- en milieucommunicatie die ook namens enkele andere gemeenten in Midden-Limburg opereert. Samen met deze medewerker wordt verkend hoe de Global Goals kunnen worden ingezet op deze activiteiten te stroomlijnen.

6 Bewonersinitiatieven: in beeld brengen

De dorpscontactpersonen (Wendy Rietra en Carlien Schouten) van de gemeente Maasgouw spelen een belangrijke rol in de Global Goals aanpak. Door het programmateam wordt in oktober 2021 samen met de dorpscontactpersonen een inventarisatie gemaakt van bewonersinitiatieven in de dorpskernen van Maasgouw die een bijdrage leveren aan één of meer Global Goals.

7 Bewonersinitiatieven: bepalen hoe gemeente deze kan ondersteunen

Na het uitvoeren het vorige actiepunt wordt in november/december verkend of er de lopende bewonersinitiatieven (die bijdragen aan de Global Goals) behoefte is aan extra onderstening. Als die behoefte aanwezig is wordt bepaald op welke wijze de gemeente of andere organisatie die ondersteuning zou kunnen bieden.

8 Ondernemersinitiatieven: in beeld brengen

In samenwerking met de medewerkers van het taakveld Economie wordt vanaf september 2021 in beeld gebracht welke ondernemers/bedrijven initiatieven hebben genomen (of willen gaan nemen) die een bijdrage leveren aan één van de Global Goals. Een voorbeeld is het bijvoorbeeld het initiatief voor de "*Clean Energy Hub*" in de haven van Maasbracht dat in voorbereiding is.

Ook worden voorbereidingen getroffen voor het (laten) opstellen van een economisch profiel voor de gemeente Maasgouw. Dat profiel moet onder meer laten zien in hoeverre de verduurzaming van de verschillende sectoren in de Maasgouwse economie (maakindustrie, logistiek/scheepvaart, toerisme, zorg, landbouw e.d.) is gevorderd en welke opgaven er nog liggen op dat terrein.

Dit actiepunt is gekoppeld aan de thematisch actiepunt 10 (verkenning duurzame economie).

9 Ondernemersinitiatieven: bepalen hoe gemeente deze kan ondersteunen

Als een meer concreet beeld is ontstaan van de ondernemersinitiatieven die op dit moment lopen op het gebied van duurzame ontwikkeling (*zie actiepunt 8*) wordt verkend op welke wijze de gemeente deze initiatieven kan begeleiden, ondersteunen en versnellen. Daarmee wordt gestart in oktober 2021.

Dit actiepunt is gekoppeld aan de thematisch actiepunt 10 (verkenning duurzame economie).

10 In gesprek met pioniers en koplopers

Actieprogramma: *"Voor de gemeente is het van belang om in gesprek te komen met personen die een inspirerende visie hebben op duurzame ontwikkeling én daar op een vernieuwende manier als "pionier" mee aan de slag zijn gegaan.*

Behoudens enkele incidentele gesprekken met personen die als een "pionier" of "koploper" beschouwd kunnen worden is er nog geen planmatige aanpak van gesprekken met pioniers en koplopers van de grond gekomen. De actiepunten 6 (bewoners) en 8 (ondernemers) moeten mee gaan helpen bij het in beeld krijgen van de pioniers en koplopers die in de gemeente actief zijn. Daarnaast is het de bedoeling om aan bestuurders en ambtenaren te vragen of zij binnen hun netwerk pioniers of koplopers kennen (binnen of buiten de gemeente).

Het streven is om eind 2021 een lijst op te leveren van "pioniers" en "koplopers" die binnen de gemeente bekend zijn zodat voor 2022 een planning gemaakt kan worden voor het leggen van contacten en het voeren van gesprekken.

11 Op zoek naar potentiële partners voor samenwerking

Er zijn geen potentiële partners gevonden die van toegevoegde waarde kunnen zijn bij de uitvoering van de algemene actiepunten die hiervoor zijn genoemd. Dat heeft vooral te maken met het feit dat in 2021 vooral is gewerkt aan het opzetten voor een Global Goals aanpak "**op maat van de gemeente Maasgouw**" die is toegespitst op de ambities en omstandigheden in Maasgouw. Vanuit die optiek heeft de uniforme aanpak en ondersteuning die wordt uitgedragen door bijvoorbeeld de VNG (Gemeenten4GlobalGoals) of SDG-Nederland in deze fase weinig meerwaarde gehad.

Bij de uitvoering van de thematische actiepunten zijn wel enkele partners in beeld gekomen die een rol kunnen spelen bij het realiseren van actiepunten die in het actieprogramma worden benoemd. Daarbij kan gedacht worden aan de samenwerking met de Stichting Groene Economie bij de verdere uitvoering van de verduurzaming van het bedrijfsleven en de energietransitie. Ook organisaties als Rivierpark Maasvallei, Maas Cleanup en IVN (natuureducatie) zijn prominenter in beeld gekomen als organisaties die geschikt zijn om de samenwerking rondom bepaalde Global Goals te intensiveren.

De zoektocht naar potentiële partners wordt gezien als een continu proces dat ook in 2022 doorloopt.

N.B.
Dit actiepunt wordt opgepakt door de medewerker Externe Betrekkingen (Serna Widdershoven) die ook lid is van het programmateam Global Goals. Zij is ook de ambtelijke vertegenwoordiger van de gemeente in de Samenwerking Midden-Limburg (SML), Rivierpark Maasvallei en de Euregio Rijn-Maas-Noord en voert binnen deze netwerken ook gesprekken over samenwerking rondom de Global Goals.

12 Samenwerking met partners opzetten

In het verlengde van het vorige actiepunt zijn afspraken met de Stichting Groene Economie vastgelegd en is het overleg over de samenwerking binnen het Rivierpark Maasvallei geïntensiveerd. Voor het eind van 2021 staat een gesprek met vertegenwoordiger(s) van Maas Cleanup en IVN op de planning om de mogelijkheden van samenwerking te bespreken. Als er in het restant van 2021 of in de loop van 2022 weer nieuwe potentiële partners in beeld komen worden daar ook gesprekken mee aangegaan.

TOELICHTING
Voortgang thematische actiepunten 2021

1 Totstandkoming Regionale Energie Strategie

Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is in 2021 het proces gecoördineerd dat heeft geleid tot de vaststelling van de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg in de raadsvergadering van 1 juni 2021. *Daarmee is dit actiepunt uitgevoerd.*

N.B.
Vanaf september 2021 is de nieuwe gemeentelijk beleidsmedewerker Energie, Circulair en Afval (Tom Peters) aanspreekpunt voor de uitvoering van de Regionale Energie Strategie.

2 Totstandkoming beleid voor zonne- en windenergie

Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is geadviseerd over de totstandkoming van het beleid voor zonne- en windenergie in de gemeente Maasgouw. De vertrekpunten voor het beleid voor zon en wind zoals vastgelegd in het B&W-besluit van 13 juli alsmede de passages over zonne- en windenergie in het ontwerp van de Omgevingsvisie worden vanuit de optiek van de Global Goals onderschreven. *Daarmee is dit actiepunt van het actieprogramma uitgevoerd.*

3 Totstandkoming lokale transitievisie warmte

Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is een strategisch advies uitgebracht aan het MT en het college van B&W over de rol van de gemeente bij de warmtetransitie. Op 29 juni 2021 heeft het college van B&W ingestemd met de aanbevelingen in dit advies. Deze aanbevelingen zijn ook besproken met bureau *Driven by Values* dat het ontwerp maakt van de Lokale Transitievisie Warmte die in december 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

4 Totstandkoming strategie Klimaatadaptatie

Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is het initiatief genomen om te komen tot het opstellen van een Klimaat Adaptatie Strategie voor de gemeente Maasgouw. Door een ambtelijke werkgroep (Roger Huntjens, Marcel Geurts, Erik Weijzen) is een ontwerp voor de Klimaat Adaptie Strategie Maasgouw opgesteld die onder meer dient als vertrekpunt voor de Uitvoeringsagenda en het gemeentelijk Rioleringsplan. De Klimaat Adaptatie Strategie is op 13 juli 2017 door de raad vastgesteld. *Daarmee is dit actiepunt uitgevoerd.*

5 Totstandkoming landschappelijk raamwerk

Aan bureau Heusschen-Copier is opdracht gegeven om een landschappelijke analyse te maken van de kenmerken en kwaliteiten van het landschap in de gemeente Maasgouw. Vanuit een weergave van het bestaande landschappelijk raamwerk wordt toegewerkt naar een toekomstig raamwerk (ambitie). Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is in een interne werkgroep meegedacht over dit raamwerk omdat ook de ambities voor duurzame ontwikkeling daarin moeten gaan landen. Het raamwerk is in juni 2021 opgeleverd. *Daarmee is dit actiepunt uitgevoerd.*

6 Totstandkoming Omgevingsvisie

In 2021 is binnen de gemeentelijke organisatie gewerkt aan de totstandkoming van de Omgevingsvisie Maasgouw. Daarbij wordt een integrale visie beoogd die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving als leidraad hanteert. Vanuit die optiek bestaat een sterke samenhang met de integrale aanpak voor duurzame ontwikkeling die is gericht op de Global Goals. Belangrijk duurzaamheidsthema's zoals Natuur en biodiversiteit, Klimaatadaptatie, Energietransitie en Duurzame Economie vragen om een prominente plek in de gemeentelijke Omgevingsvisie. Vanuit die optiek is vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) meegedacht over de totstandkoming van het ontwerp van de Omgevingsvisie dat in augustus 2021 is opgeleverd. *Daarmee is dit actiepunt uitgevoerd.*

7 Vergroening, bomen en biodiversiteit (project)

Vanuit het programmateam Global Goals (strateeg) is het initiatief genomen voor het project "*Groen Maasgouw - Van ambities naar realisatie*" dat vanaf 2022 moet gaan lopen.

In de **Programmabegroting 2022** wordt voorgesteld om een budget van € 100 000 voor dit project beschikbaar te stellen op basis van de volgende motivatie:

Groen (bomen en planten) in natuurgebieden, in de openbare ruimte of in tuinen van bewoners levert aan meerdere doelen voor duurzame ontwikkeling een bijdrage: herstel van biodiversiteit, klimaatadaptatie, CO2 -opvang, schonere lucht en mentale en fysieke gezondheid van bewoners. Om die reden verdient vergroening topprioriteit in een aanpak die is gericht op de Global Goals. (…)
In de afgelopen jaren zijn door de gemeenteraad de nodige ambities geformuleerd voor vergroening in documenten als de Groenvisie 2030, de Bomennota 2020-2030 en de Klimaat Adaptie Strategie. Ook in het concept van de Omgevingsvisie vormt de versterking van natuur een belangrijke thema. (…)
Om de gemeentelijke ambities voor vergroening ook daadwerkelijk tot uitvoering te brengen zijn middelen nodig in personele en financiële zin.

Door beoogd projectleider Chantal van der Goor wordt gewerkt aan het concept van het projectplan "Groen Maasgouw" en de verwachting is dat het concept van dit plan in oktober gereed is. Op basis daarvan wordt binnen de ambtelijke organisatie een projectteam gevormd. In de tweede helft van november 2021 wordt dit projectplan ter vaststelling aan het college van B&W aangeboden zodat per 1-1-2022 met de uitvoering van dit project gestart kan worden.

8 Verkenning sociale inclusie (plus rapportage)

Vanuit het programmateam Global Goals (Mikal Peters) is de gemeente Maasgouw in 2021 aangemeld voor de *Praktijkproef Inclusie* die wordt begeleid door VNG. In een reeks van bijeenkomsten wordt door vertegenwoordigers van verschillende gemeenten en instanties (onder begeleiding van de VNG) verkend welke problemen er bestaan op het gebied van "inclusie" en welke rol gemeenten kunnen spelen bij het aanpakken van deze problemen. Dit traject wordt in december 2021 afgerond en op basis daarvan volgt een rapport met bevindingen en aanbevelingen.

9 Verkenning positieve gezondheid (plus rapportage)

Vanuit het programmateam Global Goals (Mikal Peters en Roger Huntjens) zijn met beleidsmedewerker "Positieve gezondheid" Miep Dam enkele oriënterende gesprekken gevoerd over de toepassing van het concept "Positieve gezondheid" in het beleid van de gemeente Maasgouw. Het is de bedoeling om in beknopt rapport met bevindingen nader in te gaan op de toepassing van dit concept. Dit ook vooruitlopend op de opstelling van de nieuwe Beleidsnota Gezondheid in 2022.

10 Verkenning duurzame economie (plus rapportage)

Vanuit het programmateam Global Goals (Serna Widdershoven en Roger Huntjens) is in september een enquête uitgezet binnen de ambtelijke organisatie met vragen over de verduurzaming van economie en bedrijfsleven binnen Maasgouw en over de rol die de gemeente daarbij speelt. Op 28 september is een interne inspiratiesessie over dit thema georganiseerd voor de wethouders en ambtenaren die bij het thema "Duurzame Economie" betrokken zijn met deelname van Hogeschool Zuyd. De bevindingen worden in oktober/november verwerkt in een rapport met aanbevelingen voor het vervolg.
